

KRISZTUSBAN MINDNYÁJAN ÉLETRE KELNEK ◀

Búcsú a lelkésztől, a tudóstól, az embertől

*Keveházi László (1928–2024) kilencvenhat éves földi útja véget ért**

■ FABINY TIBOR

Tavaly a tágabb családjával, barátaival, lelki testvéreivel még együtt ünnepeltük Keveházi László kilencvenötödik születésnapját. Idén már szerényebb keretek között, hiszen e legutóbbi május 23. nem volt kerek évforduló. De számolgattunk magunkban: már csak négy év, és meglesz a száz... Minden okunk megvolt erre, hiszen Laci bácsi nem volt beteg.

Évek óta a hűvösvölgyi Sarepta szeretetotthonban élt, ahol komoly teológiai, tudományos könyveket fordított németről magyarra hat órán keresztül minden reggel. Benső és külső készítése is volt erre: nagyon szerette a teológiai tudományokat, elsősorban az egyháztörténelmet. Ugyanakkor azt is tudta, hogy a napi szellemi gimnasztikára is szüksége van. Különösen azután, hogy szeretett hitvese és szolgatársa, Czégényi Klára már nem volt mellette. Egyáltalán nem foglalkoztatta, hogy valaha kiadják-e a fordításait. Szeptemberben még több megemlékezésen is részt vett; az egyikén aktív szereplőként. Aztán októberben egyik éjszaka felkelt és elesett. Törése nem volt, csak erős fájdalmak. Ezután az ágyból már nem tudott felkelni. Halkan, tapintatosan távozott – mint mindig – a földi életből is november 13-án. Három leánya és családjaik vették körül.

Keveházi László 1928. május 23-án született Budapesten. Édesapja hitoktató lelkész volt. Gyermekkorában sokszor költözködtek: a gimnázium negyedik osztálya után Nagyváradon, a hadapródiskolában folytatta tanulmányait. Az iskolát 1944 szeptemberében Kőszegre telepítették át. Ő az alsóbb évfolyamokkal együtt 1945-ben Ausztriába, majd Németországba s az iskola megszűnésekor amerikai hadifogságba került.

Amikor visszatért Magyarországra, otthonuk nem volt: édesapja börtönben ült, édesanyja konyhai kisegítőként dolgozott egy győri szeretetházban. Ekkor fordult – mások javaslatára – Sztrehlo Gáborhoz, aki így fogadta: „Itt a helyed!” A híres Gaudiopolisnak – a Sztrehlo alapította gyermekköztársaságnak – ő lett az első miniszterelnöke. A különböző politikai és világnézeti háttérből érkezett gyermekek számára a Gaudiopolis egyszerre volt család, iskola és munkahely – az öröm városa. Itt fejezte be a gimnáziumot, leérettségizett, majd beiratkozott az egyetemre, kémia–fizika szakra.

Tanulmányait súlyos betegség szakította meg. Ekkor kapta elhívását az egyházi szolgálatra. A teológiára való jelentkezését azonban először elutasították. Nagytarcára ment, a Külmisziói Intézetbe. 1950-ben végül felvételt nyert a teológiára, s annak elvégzése után Békéscsabán volt segédlelkész,

* Megjelent az *Evangelikus Portálon*: <https://www.evangelikus.hu/hireink/itthon/kevehazi-laszlo-kilencvenhat-eves-foldi-utja-veget-ert>.

majd 1956 augusztusától Gerendáson lelkész. 1958-ban Pilisre helyezték, ahol nyugdíjazásáig szolgált, s közben 1977 és 1993 között a Pesti Egyházmegye esperese is volt.

Nagy létszámú, erős szlovák tradícióval bíró gyülekezet volt a pilisi. Két beiktatott lelkész és egy lelkész munkatárs (Keveháziné Czégényi Klára) végezte a szolgálatokat: a napi és ünnepi istentiszteleteket, keresztlőket, esküvőket, temetéseket. A Keveházi házaspár ideérkeztével megindult a gyermekmunka: a gyülekezeti alkalmak, gyermek-bibliaórák, ünnepi műsorok mellett folyamatos volt az iskolai hitoktatás is. Összegyűjtötték a fiatalokat, aktív, a mai napig testvéri kapcsolatot ápoló közösségek alakultak ki a sok beszélgetés, együttlét, kirándulás során. A pilisi egyházközség az elsők között alakított ki testvérgyülekezeti kapcsolatot egy finnországi gyülekezettel – Kontiolahti lutheránus közösségével –; ez a kapcsolat máig élő, erős kapocs, évtizedes barátságok, sőt házasságok alakultak a nyomán. Keveházi László ahhoz a lelkészgenerációhoz tartozott, amelynek a tagjai még nem írták ki a fogadóórát a parókia bejáratához – írták nekem a leányai. Bármikor mehetek hozzá gondjaikkal az emberek. Felelősséget érzett a hívekért, a gyülekezetekben a hatvanas–hetvenes években is feladatot vállaló emberekért, és amikor esperes volt, a terület lelkészeiért is.

1989-től 1997-ig meghívott előadóként egyháztörténetet tanított a teológiai akadémián (ma Evangélikus Hittudományi Egyetem). Saját elmondása szerint ebben az időszakban tanult a legtöbbet egész életében.

1996-ban feleségével nyugdíjasként Kőszegre költöztek, ahol ő a helyi és a környékbeli gyülekezetekben tíz éven keresztül helyettes lelkészként dolgozott. 2011 októberében a hűvösvölgyi szeretetotthon lakói lettek. Kisegítő szolgálatot vállalt a pesthidegkúti gyülekezetben, és sok más meghívásnak tett eleget, mindig készségesen. A gyülekezetimunkatárs-képző gyakori előadója volt.

Másokhoz hasonlóan a nehéz politikai időkben a szolgálat érdekében neki is kompromisszumokat kellett kötnie. Keveházi László nyíltan mert beszélni erről. „Nem akarok sötétben maradni” – nyilatkozta. Ezért is tudott a haláláig felszabadultan szolgálni.

Aktívan végzett egyháztörténeti kutatásokat, s számtalan cikket publikált egyházi és világi folyóiratokban is. Könyvet írt Túrmezei Erzsébetről, Sztéhlo Gáborról, Kunos Jenőről és a misszió történetéről. Legjelentősebb tudományos műve a Sztárai Mihály magyar evangélikus reformátor életéről és munkásságáról szóló könyve, amely „*A kereszti igéjét hirdetni kezdtem*” címmel jelent meg a Luther Kiadónál 2005-ben. E monográfia alapján elnyerte a teológia díszdoktora címet. Ő szerkesztette a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület gyülekezeteinek történetéről szóló két vaskos kötetet (*A reformációtól – napjainkig*, 2011). 2015-ben átvehette egyházunk legmagasabb lelkészi kitüntetését, az Ordass Lajos-díjat.

Szüleink igazi barátok, sőt keresztkomák is voltak. Keveházi Lászlóban a keresztpámat, feleségében pedig keresztyányamat tisztelhettem és szerethettem. Ma is öröm keresztpámnak a konfirmációmra írt levelét: éppen a barátságról szólt. Mélyen emlékezetembe vésődtek egykori sorai: a legtöbb embernek vannak barátai, s ahogy ők és a szüleim is jó barátok, úgy mi Jézus barátai is lehetünk. Emberi és jézusi barátság, baráti és szolgatársi kapocs volt közöttük. Édesapánkat Keveházi László búcsúztatta, a rákövetkező években édesanyánkkal a szeretetotthonban közvetlen szomszédok is voltak.

Keveházi László igaz ember volt, jézusi ember. Példát adott nekünk keresztény alázatból, tudós szorgalomból, pásztori szeretetből, tartós barátságból s végül, de nem utolsósorban a kegyelem erejéből mindig felállni tudó szerény, igazi, azaz jézusi emberségből.